

Tisková zpráva

Výstava fotografií Pavla Diasa v Domě U Černé Matky Boží připomene 80. výročí zahájení židovských transportů

Osvětím 60. léta, foto: Pavel Dias

Pavel Dias, historicky první absolvent oboru fotografie na FAMU a jeden z nositelů odkazu klasické humanistické fotografie více než třicet let dokumentoval místa, kde stály koncentrační tábory. Navštěvoval vzpomínkové akce v ghettech, vyhlazovacích táborech i původní budovy lágrů. Zástupci Památníku ticha, Uměleckoprůmyslového musea v Praze a Židovského muzea nyní u příležitosti 80. výročí zahájení deportací Židů z českých zemí představují v Domě U Černé Matky Boží unikátní kolekci z Diasovy pozůstalosti. Výstava fotografií Pavel Dias: Torzo – Vzpomínky pro budoucnost potrvá od 13. října do 28. listopadu.

Letos v dubnu ve věku dvaosmdesáti let zesnulý Pavel Dias, jehož dědeček přežil pobyt v koncentračním táboře a část jeho rodiny zde zahynula, zachycoval návraty přeživších na místa paměti. Ti následně předávali svědectví svým potomkům, čímž Dias v čase zdokumentoval i zásadní proměnu „kultury připomínání“. Tvorbě Pavla Diasa tak bude věnované i letošní Bubnování pro Bubny pořádané Památníkem ticha, které se uskuteční již tradičně na nádraží Bubny v sobotu 16. října v 17 hodin. Na tomto nádraží nastoupil přesně před osmdesáti lety, konkrétně 16. října 1941, k deportacím první transport o tisíci lidech. Do roku 1945 jich tudy prošlo na padesát tisíc do ghet a koncentračních táborů.

Více než sto Diasových fotografií vystavených v Domě U Černé Matky Boží, ukazuje místa paměti, symbolické scény, chvíle usebrání, šťastných shledání a pietních setkání. Na pozadí budov lágrů a jejich zbytků lze vnímat lidskou bezohlednost a krutost, vnitřní světy přeživších i „pouhých“ návštěvníků. Jejich do sebe ponořené pohledy jsou symbolem něčeho nesdílitelného. Tato unikátní kolekce z pozůstalosti autora, který za svůj život působil i jako pedagog na brněnské SUPŠ, pražské FAMU a zlínské Univerzitě Tomáše Bati, byla znovu zpracována i jeho žáky a v rámci aktuální výstavy je doplněna nadčasovými citáty významných současných historiků, sociologů, spisovatelů a renomovaných osobností v dialogu o kulturní dědictví. Kurátory výstavy jsou Lukáš Bártl a Jan Havel.

„Výstavou Pavla Diasa otevíráme významnou spolupráci s novou státní příspěvkovou organizací Památník ticha, jejímž posláním je mimo jiné ve svém programu upozorňovat na stinné stránky naší minulosti a varovat před jejich možným návratem. Ticho znamená mlčení k nebezpečným tendencím, které rozdělují společnost zejména z rasových důvodů,“ uvádí ředitelka Uměleckoprůmyslového musea Helena Koenigsmarková.

Zatímco v Domě U Černé Matky Boží budou k vidění desítky Diasových fotografií, v sobotu 16. října uvidí návštěvníci tradiční vzpomínkové akce Bubnování pro Bubny na perónu bubenského nádraží

výběr několika fotografických snímků, které tvoří výstavní prolog. Bubnování ve společném rytmu Jiřího Stivína a orchestru Tam Tam Batucada bude moderovat Bára Hrzánová a vyvrcholí slavnostním koncertem. Na něm zazní například skladby E. F. Buriana, Jaroslava Ježka či Chicka Coreya v podání Jiřího Stivína nebo mistrovská kompozice Different Trains inspirovaná židovskými deportacemi od amerického skladatele Steva Reicha v klavírním provedení mladého hudebníka s Aspergerovým syndromem Denise Szalbota. Bubnování pro Bubny je veřejnosti přístupné zdarma.

Výstava Diasových fotografických obrazů v Domě U Černé Matky Boží a na nádraží Bubny nabídne také doprovodný program. Hned v den zahájení výstavy pro veřejnost, 13. října v 16.30 hodin, proběhne komentovaná prohlídka s Pavlem Štinglem, ředitelem Památníku ticha, a kurátorem Lukášem Bártlem. Každé úterý počínaje 19. říjnem a konče 23. listopadem budou moci návštěvníci výstavy od 18 hodin využít výklad zdarma k zakoupené vstupence doplněný diskusemi s hosty o žánru fotografické dokumentární školy. V nabídce je i program pro školy, který studentům i pedagogům nabídne jedinečný vhled do problematiky zobrazování a interpretace historických událostí a faktů. Termín lze domluvit na: rezervace@pamatnikticha.cz

„Výstava Torzo – Vzpomínky pro budoucnost je epochálním hledáním jazyka k odkazu šoa pro naši dobu. Expozice třicetiletého svědectví návratů na stigmatizovaná místa je vzpomínkou na nedávno zesnulého fotografa a také zamyšlením nad současným pohledem na odkaz, se kterým pracujeme. Výstava vzdává hold dílu Pavla Diase, ctí jeho pohled na fotografii a zároveň představuje současný kurátorský výběr z více jak pěti tisíc fotografií, přičemž většina z nich nebyla dosud veřejně prezentována,“ říká autor konceptu, námětu a scénáře výstavy Pavel Štingl.

Výstava Pavel Dias: Torzo – Vzpomínky pro budoucnost je otevřena vždy v úterý od 10 do 20 hodin a od středy do neděle od 10 do 18 hodin. Vstupné na výstavu činí 150 korun, 80 korun pro studenty a důchodce, děti do 15 let a ZTP mají vstup zdarma. Lístky lze zakoupit na pokladně Domu U Černé Matky Boží a na www.upm.cz

Kontakt pro média: Martina Reková, martina.rekova@4press.cz, +420 731 573 993, Klára Bobková, klara.bobkova@4press.cz, +420 731 514 462 **Památník ticha – Nádraží Bubny:** Bubenská 177/ 8b, 170 00, Praha 7, www.pamatnikticha.cz